

Sivistyslautakunnan 27.5.2025 hyväksymä

FORSSA

Elinvoimainen ja osallistava kulttuurikaupunki

Forssan kaupungin kulttuuriohjelma 2025-2029

Johdanto	3
1. Toimintaohjelman laatiminen.....	4
2. Vaikuttavaa ja vastuullista kulttuuria	5
3. Kulttuuri osana kaupunkiorganisaatiota	6
4. Kulttuurivisio 2029.....	7
5. Toimenpiteet.....	8
6. Seuranta ja arviointi.....	10
Lähteet.....	11
Liitteet.....	13

Johdanto

Käsissäsi on Forssan kaupungin kulttuuritoiminnan ensimmäinen ohjelma. Toimintaohjelman laatiminen käynnistyi tarpeesta hahmottaa, mitä forssalainen kulttuuri on. Ohjelma tuo esille, miten Forssan kaupunkiorganisaatio tällä hetkellä tulkitsee lain edellyttämää tehtävää kulttuuritoiminnan järjestäjänä, ja miten kaupungin osallistumista kulttuurin kehittymiseen voisi jalostaa.

Forssa on seutukaupunki, jossa on käynnissä sen väestörakenteeseen vaikuttavia muutoksia: Lasten määrä vähenee ja samalla ikääntyvien osuus väestöstä kasvaa. Kulttuurien moninaisuus lisääntyy. Muuttuvat kulttuuripalveluiden kohdeyleisöt on otettava huomioon päätöksenteossa ja toiminnan kehittämisessä. Kuntalaisten tasa-arvoa rakentaa monipuolinen ja moniääninen kulttuuritoiminta.

Kulttuurihyvinvointi on osa hyvinvoinnin kokonaisuutta. Kulttuuri rakentaa identiteettiä ja paikallistunnetta jo lapsesta alkaen, sekä luo turvaa ja tiloja kohtaamisille. Alueemme veto- ja pitovoima saavat positiivista nostetta, kulttuurin luodessa elävää kaupunkikuvaa. Kulttuuri on myös oleellinen osa kestävyyskeskustelua sekä elinkeinoelämää. Yksityisen ja kolmannen sektorin, yritysten, yhdistysten sekä moninaisten toimijoiden, rooli kulttuurielämän kokonaisuudessa on merkittävä. Kulttuuri on avointa, rohkeaa ja vastuullista. Se on samoja arvoja, joita Järkivihreä Forssa kantaa mukanaan kaikessa päätöksenteossään ja toiminnassään.

Forssan kansallinen kaupunkipuisto sekä valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä tunnustettu Forssan teollinen yhdyskunta luovat raamit paikkakunnan omaleimaiselle kulttuurin toimintaympäristölle.

Tämän toimintaohjelman Forssa ei kuntaorganisaationa ole kulttuuripalveluiden päätuottaja, vaan aktiivinen osa verkostoa, jossa kulttuuria tuotetaan ja nautitaan. Kunnan tehtävä on huolehtia, että kuntalaisilla on pääsy omannäköisensä kulttuurin äärelle. Kunnan tehtävä on mahdollistaa kulttuuritoimijoiden kohtaaminen ja hyvä yhteistyö, sekä auttaa moniääniseen ja aktiiviseen kulttuuritoimintaan.

Forssan kaupungin kulttuuriohjelma 2025-2029 liitetään Forssan kaupungin laajaan hyvinvointikertomukseen.

Asiakirja on kirjoitettu päätöksenteon tueksi, toimintaohjeksi ja tiedoksi kuntaorganisaation ulkopuolisille kulttuuritoimijoille.

1. Toimintaohjelman laatiminen

Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta asetti toukokuussa 2024 Forssan kulttuuriohjelmää vuosille 2025-2029 valmistelevalle työryhmälle. Ohjelman kokoonkirjoittajana ja prosessin koordinaattorina toimi Tuuli Ravantti, ja työryhmään ovat kuuluneet:

Saara Jokinen (pj), varalla Jennica Kainulainen
Tuulia Nieminen, varalla Kalle Lahtinen,
Sami Mattila, varalla Tero Ahtola,
Kati Kaasalainen, varalla Ida-Sofia Viljanen,
Jari Isotalo, varalla Maija Kranni,
Janne Eerikäinen, varalla Antti Metsämäki,
Sirkka-Liisa Ilvonen, varalla Jukka Nummelin,
Nuorisovaltuustosta Julius Kaunisto, varalla Veera Hirn.
sekä Jarmo Pynnönen, Kati Kivimäki ja Tiina Kemppainen.

Tausta-aineistoina on käytetty Forssan kaupungin strategiaa ja muita tavoiteohjelmia, lakia kuntien kulttuuritoiminnasta (liitteenä) sekä laajaa joukkoa kansallisen tason selvityksiä, strategisia asiakirjoja, tutkimuksia sekä lausuntoja, jotka kommentoivat kulttuuripolitiikkaa, kulttuuria osana kestävyyskeskustelua, kulttuuriperintöä, kulttuurihyvinvointia ja liiketaloutta. Nämä on listattu lopussa lähteinä.

Forssa kuuluu Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin. Myös tämän toimintaohjelman laatimisessa on huomioitu YK:n lasten oikeudet.

Kuntalaisten toiveiden ja mielipiteiden selvittämiseksi toteutettiin kulttuuritoimijoille, -yhteisöille ja kulttuurin kuluttajille suunnattu kysely sekä kaksi teemallista kaikille avointa keskustelutilaisuutta. Yhteisötilaisuuksien lisäksi prosessin aikana on kuultu kaupungissa toimivia kulttuurin tekijöitä sekä sidosryhmiä. Keskusteluja on käyty myös kulttuurityötä osana kaupunkiorganisaatiota tekevien kirjaston, vapaan sivistystyön, kotouttamispalveluiden, varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ammattilaisten kanssa. Kulttuuriohjelman avoin esittelytilaisuus pidettiin Forssan kaupungintalon valtuustosalissa huhtikuussa 2025. Esittelyä seurasi kuukauden mittainen lausuntoaika. Lausuntoja saatiin 5 kappaletta.

2. Vaikuttavaa ja vastuullista kulttuuria

Kulttuurin ja luovien alojen vaikuttavuus ulottuu poliittisesta päätöksenteosta hyvinvointiin, kestävyyskeskusteluun, sivistykseen ja liiketalouteen. Seuraavat teesit ovat tulosta kuntalaisten, kulttuurin sidosryhmien ja toimintaohjelmatyöryhmän vuorovaikutuksen, sekä lähteiden kautta muodostuneesta kulttuurikuvasta.

Kulttuuripolitiikka

- Kulttuuri on jokaisenoikeus.
- Kulttuuripolitiikka syntyy arvovalinnoista.
- Kulttuuri on muutosvoima, jonka avainasemassa olevat tekijät mahdollistavat sivistyneen ja kestävän yhteisön kasvua.

Kulttuuri ja kestävyys

- Kulttuuri ja taide mahdollistavat keskustelua ilmastonmuutoksen ja kulutuksen kaltaisista vaikeista aiheista.
- Saavutettava ja avoin kulttuuri lisää turvallisuutta, tasa-arvoa ja osallisuutta yksilön taustoihin katsomatta.
- Juurien kasvattaminen ja oman kulttuuriperinnön tunteminen ovat kestävän yhteisön identiteetin peruspilareita.

Kulttuuri ja sivistys

- Laadukas kulttuuritarjonta tasoittaa sivistyseroja.
- Kulttuuritoiminnan kautta kasvava sivistys auttaa ymmärtämään menneisyyttä, tätä päivää ja tulevaa.
- Kulttuuri ja sivistys luovat henkistä rikkautta ja pääomaa kuntalaisten arkeen.

Kulttuuri ja hyvinvointi

- Kulttuurin ja luovien alojen hyvinvointivaikutukset ulottuvat kuntalaisen elämän eri osa-alueille ja parantavat elämänlaatua.
- Kulttuurilla ja taiteellisella toiminnalla on yhteiskunnallisia ongelmia, kuten syrjäytymistä ja osattomuuden kokemuksia ehkäiseviä vaikutuksia.
- Yhdenvertainen kulttuuritoiminta huomioi erityisryhmien tarpeet.

Kulttuuri ja liiketalous

- Kulttuuri ja luovat alat ovat merkittävä osa kansantaloutta. Kulttuurin bruttokansantuote on paperiteollisuutta, ravintola- ja majoitusalaan sekä maataloutta suurempi.
- Luovat alat työllistävät, luovat innovaatioita ja toimivat paikallisina vetovoimatekijöinä.

- Kulttuuri ja luovat alat tuottavat toiminnallaan taloudellisia vaikutuksia oman toimialansa ulkopuolelle.

3. Kulttuuri osana kaupunkiorganisaatiota

Forssan kaupunkiorganisaatioon lukeutuu useita jo perinteikkäitä kulttuurin instituutioita: Taide- ja koulutuskeskus Ellin taiteen perusopetus (LHMO Musiikkiopisto, Forssan kuvataidekoulu ja Wahren-opisto) ja vapaa-ajan palvelualueen kirjasto sekä museo. Kaikki Forssan kaupungin kulttuuripalvelut kuuluvat Sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimialaan. Toimialaa johtaa sivistysjohtaja alaisenaan Taide- ja koulutuskeskus Ellin rehtori ja nuoriso- ja vapaa-aikapalvelupäällikkö.

Oppilaitokset, kirjasto ja museo toimivat omien johtajiensa alaisuudessa. Kehittämistä kaipaava alue on ns. yleinen kulttuuritoiminta, jonka tehtävä ja toiminta on hajaantunut eri viran- tai toimenhaltijoille ja lautakunnalle tavalla, joka kaipaa selkiyttämistä. Tämän asiakirja pyrkii antamaan ehdotukset yleisen kulttuuritoiminnan järjestämiseksi.

Kulttuuriin liittyviä malleja sekä asiakirjoja ovat Kaupunkistrategia 2030, vapaa-aikapalveluiden toimintaohjelma 2022-25, Unicefin lapsiystävällinen kunta –status sekä lastenoikeuksien toteutumisesta huolehtiminen, Kulttuurikasvatussuunnitelma, Harrastamisen Suomen malli, Hyvinvointisuunnitelma, Kotouttamisohjelma, Meidän Forssa: osallisuus-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo –ohjelma.

Visuaaliset taiteet ja muotoilu	Musiikki	Näyttämötaide	Kulttuuri- ja luonnonperintö	Kirjallisuus	Lasten-kulttuuri
Kuvataidekoulu	Lounais-Hämeen musiikkiopisto	Wahren-opisto: Pieni teatterikoulu ja näyttämötaiteen opinnot aikuisille	Forssan museo, Kuosikeskus ja Ronttismäen tehtaalais-museo	Forssan kaupunginkirjasto	Kirjaston lastenkulttuuri-toiminta
Grafiikan pajan ylläpito	Tyykijazz	Forssan teatterin tilat ja ylläpito	Wahren-opisto: luentosarjat	Kirjallisuusillat	Kehräämön perhelauantait
Forssa Textile Week	Harkinnanvaraiset musiikitapahtumien tuet ja viestintäavustus (esim. Unplugged, ToriSoi, yhteislaulut)	Forssan teatteriyhdistys: toiminta-avustus	Kansalliset juhlapäivät: Veteraanipäivä ja Itsenäisyyspäivä	Wahren-opisto: lukupiirit	Pienen teatterikoulun koululaisnäytökset
Galleria Moletti			Luontomuseo: tila ja avustus		Harkinnan mukaan kouluille tilattavat eri taiteenalojen esitykset
Näyttelytila Vinkkeli					Kulttuurikasvatussuunnitelma
Kaupungin taidekokoelma					
Wahren-opisto: käsityön taiteen perusopetus					
Mykkäelokuvayhdistyksen tuki					

Kuvaaja: Forssan kaupungin toteuttama kulttuuritoiminta ja kulttuuritoiminnan tukeminen. Nykytilanteen kuvaus vuonna 2025.

4. Kulttuurivisio 2029

Ohjelmatyön tuloksena on kirkastettu Forssan kaupungin yleisen kulttuurin toimintaperiaatteita. Toimintaa ohjaamaan on kirjattu vuoteen 2029 visio sekä tavoitekuvat, jotka on johdettu toimintaohjelmatyön prosessista, kuulemisista sekä lähdeaineistosta.

Vuonna 2029 Forssa on rohkeasti uudistuva, elinvoimaisen kulttuurin ja yhteisöllisyyden kaupunki, jossa kulttuuri kuuluu kaikille ja tukee hyvinvointia, oppimista ja kestävästä kehitystä.

Tavoitekuva:

Forssan kaupungin kulttuuritoiminta

- luo edellytyksiä kuntalaisten hyvinvoinnille, arvokkaalle arjelle, henkiseen kasvulle ja osallisuudelle.
- tarjoaa kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia jo nuoresta alkaen.
- on saavutettavaa, yhdenvertaista ja eri ryhmiä huomioivaa.
- tukee kaupungin strategiaa ja toimii verkottuneesti sen painopisteiden tavoitteita edistääkseen.
- huomioidaan kaupunkistrategiassa ja elinkeino-ohjelmassa.
- edistää kulttuuritoimijoiden asemaa, kentän uudistumista sekä kulttuuriyrittäjyyttä osana kaupungin elinkeinorakennetta.
- vahvistaa kaupungin identiteettiä, luo positiivista Forssa-kuvaa, sekä toimii veto- ja pitovoimatekijänä.
- edistää kulttuurin toimintaedellytyksiä vastuullisesti ja tulevaisuuteen sitoutuen.
- huolehtii kulttuuripalveluiden, kulttuurikasvatuksen ja kulttuuriympäristöjen säilymisestä sekä saavutettavuudesta.
- tavoittaa aktiivisen ja monipuolisen viestinnän kautta kulttuurin tekijät sekä yleisöt.
- nostaa esille forssalaisen kulttuurin aktiivisuutta ja saa sille uusia yleisöjä.

5. Toimenpiteet

Kyselyssä ja keskusteluissa on käynyt ilmi, että forssalaisen kulttuurin suurin tarve on saada tieto kulkemaan ja yhteistyö eri toimijoiden välillä sujumaan kuntarajat ja toimialat ylittäen. Kulttuurin asema yhteisöä ylläpitävänä ja uudistavana voimana tulisi tunnistaa.

Tässä kappaleessa esitellään kolme toisiinsa liittyvää toimenpidettä. Toimenpiteissä oleellista on rakenteen ja uusien toimintatapojen luominen kulttuuritoiminnalle osana Forssan kaupungin vapaa-aikapalveluiden kokonaisuutta.

Talouden kannalta keskeistä on, että kulttuurin ratkaisut keskitetään yhden henkilön vastuulle, joka käyttää varoja suunnitelmallisesti. Käytettävissä olevilla varoilla vahvistetaan yhteistyötä, saavutettavuutta, viestintää ja kaupungissa vaikuttavia kulttuuritoimijoita.

Kulttuurikumppanuus – kulttuuriyhdistysten ja kaupungin strateginen kumppanuus

Kulttuurikumppanuus on kulttuuriväkeä toimintaan aktivoiva ja kannustava konsepti, jossa kulttuuriyhdistykset ja kulttuurin toimijat voivat ilmoittautua kaupungin kulttuurikumppaneiksi.

Kulttuurikumppanuus avaa forssalaisille toimijoille mahdollisuuden esim.

- hankeneuvontaan ja yritysosaamiseen
- harkinnanvaraisten yhteistyösopimusten solmimiseen yksittäisille kulttuurihankkeille tai -tapahtumille
- kopio- ja painatuspalveluihin
- markkinoinnin ja viestinnän yhteistyöhön
- verkostoitumiseen kulttuuritoimijoille suunnatuissa tapaamisissa.

Kulttuurikumppanuuden kautta kaupunki saa ajankohtaiset tiedot aktiivisista kulttuuritoimijoista sekä niissä toimivien aktiivihenkilöiden yhteystiedot.

Kulttuurikumppanuudesta ja sen sisällöistä sekä ehdoista kuulutetaan julkisesti toimintakausittain.

Kulttuurikoordinaattori-pilotti

Pilotti on kokeilukulttuuria ja rohkeita avauksia suosiva työtapo, joka mahdollistaa uusien toimintatapojen testaamisen käytännössä.

Kulttuuri ei tunne kuntarajoja ja seutumme toimijat vaikuttavat laajasti eri kuntien alueilla. Koordinaattori toimii kaupunkiorganisaation, kuntalaisten ja kulttuurikentän rajapinnassa kaupungin yhteyshenkilönä ja huolehtii tiedonkulusta sidosryhmien ja kulttuurin osaajaverkostojen suuntaan. Koordinaattori kehittää ja tekee kulttuuria näkyväksi, viestii kaupungin toteuttamasta toiminnasta sekä paikkakunnan tapahtumista ja toimijoista.

On oleellista, että

- tehtävää hoitava henkilö on kykenevä sitoutumaan tavoitteellisesti ja aktiivisesti kulttuurin tilanteen edistämiseen.
- kulttuurikoordinaattori verkostoituu kulttuuritoimijoiden kanssa ja hänen tuekseen kootaan kulttuuriammattilaisista koostuva ohjausryhmä.
- pilotille määritellään keskeinen ja selkeä tehtävänkuva, vastuualueet sekä tavoitteet.

Kulttuurin viestintäsuunnitelma

Kulttuurikoordinaattori laatii yhteistyössä kaupunkiviestinnän kanssa kulttuurin viestintäsuunnitelman. Suunnitelmallisen viestinnän kautta lisätään tietoa kulttuuripalveluista sekä kulttuuritoiminnasta paikkakunnalla. Viestintä tavoittaa niin kuntalaiset, kulttuurin tekijät kuin kaupungissa vierailevat matkailijat.

Viestintäsuunnitelma voi konkretisoitua esim. seuraavilla tavoilla:

- Kulttuurikoordinaattori osallistuu kaupungin markkinointi- ja viestintätyöhön.
- Kaupungin yksiköitä ja päättäjiä kannustetaan viestimään kulttuuritoiminnasta.
- Luodaan kumppaniviestinnän pelisäännöt.
- Kaupungin tukea nauttavia organisaatioita kannustetaan viestimään toiminnastaan. Heille voidaan tarjota kaupungin viestintäsisältöjä jaettavaksi.
- Kaupunki pyrkii aktivoimaan kuntalaisia kulttuuriviestijöinä.
- Nostetaan esille kulttuurin toimijoita osana kaupungin identiteettiviestintää.
- Vahvistetaan kulttuuripalveluiden saavutettavuutta viestinnän keinoin.

6. Seuranta ja arviointi

Kulttuuriohjelman toimenpiteiden seurantaa ja arviointia varten valitaan kehitystä kuvaavat mittarit esimerkiksi seuraavalla tavalla.

Kulttuurikumppanuus

- Listattujen kumppanuuksien määrä ja moninaisuus
- Yhteistyösopimusten määrä ja saavutetut tulokset
- Toteutuneen neuvontapalvelun laatu ja määrä
- Verkostotapaamisten määrä ja teemat
- Kulttuurikumppanien palautteet

Kulttuurikoordinaattori-pilotti

- Koordinaattori raportoi toiminnastaan ohjausryhmälle pilotin aikana.
- Pilotissa havainnoidaan valittujen toimenpiteiden kehitystä. Esimerkki: Verkostotoiminnan kehittymistä kuvastavat tapaamisten määrä sekä uudet yhteistyöt.
- Hankesuunnittelun tilanneseuranta
- Sidosryhmäpalautteet
- Vaikutusten arviointi
- Pilotin loppuraportti ja jatkosuunnitelma

Viestintäsuunnitelma

- Valmistunut viestintäsuunnitelma ja sen jalkautustoimet.
- Osumat ja osallistaminen: Tavoitettu yleisö, sitoutumiset, jaot ja klikkaukset.

Yleinen kulttuuritoiminnan ja ilmapiirin kehitys

- Seurataan Forssassa järjestettävien kulttuuritapahtumien määrää.
- Seurataan erityisryhmille suunnattujen kulttuuritapahtumien määrää.
- Seurataan kulttuuripalveluiden osallistujamäärien muutoksia.
- Mitataan kuntalaisten / kulttuuritoimijoiden tyytyväisyyttä kulttuuripalveluihin kyselyn avulla.

Lähteet

Forssan kaupunki 2024. Forssan kaupungin verkkosivut – kulttuuri.

<https://www.forssa.fi/vapaa-aika-ja-matkailu/kulttuuri/> (Luettu 30.10.2024)

Forssan kaupunki 2024. Forssan kaupungin verkkosivut – kasvatus ja opetus.

<https://www.forssa.fi/kasvatus-ja-opetus/> (Luettu 30.10.2024)

Forssan kaupunki 2024. Forssan kaupungin verkkosivut – strategia ja visio.

<https://www.forssa.fi/kaupunki-ja-hallinto/strategia-ja-talous/strategia-ja-visio/>
(Luettu 20.10.2024)

Forssan kaupunki 2024. Forssan kaupungin verkkosivut – koulujen kerhotoiminta.

<https://www.forssa.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/koulujen-kerhotoiminta/>
(Luettu 9.9.2024)

Forssan kaupunki 2022. Järkivihreä Forssa 2023 –kaupunkistrategian esittely.

Forssan kaupunki 2022. Järkivihreä Forssa 2023 –kaupunkistrategia.

Harrastamisen Suomen malli 2024.

<https://harrastamisensuomenmalli.fi/tietoa/> (Luettu 9.9.2024)

Huntus, Antti. 2022. Kulttuuri ja kestävä kehitys. Kulttuurista perinnöksi -kirjoitussarja.

<https://www.kulttuuristaperinnoksi.fi/2022/kulttuuri-ja-kestava-kehitys-osa-1> (Luettu 3.11.2024)

Kulta ry 2024. Kulttuuritavoite 2030

<https://kulttuurijataide.fi/kulttuuritavoite/> (Luettu 4.12.2024)

Kulta ry & Sitra 2018. Kulttuurin ja taiteen vaikutukset talouteen – tietokortti.

<https://kulttuurijataide.fi/wp-content/uploads/2019/01/Taiteen-ja-kulttuurin-vaikutukset-talouteen-tietokortti-09122018.pdf> (Luettu 4.12.2024)

Kuntaliitto 2015. Kuntaliiton sivistyspoliittinen ohjelma – Sivistyksen suunta 2025.

<https://www.kuntaliitto.fi/kuntien-kulttuuripalvelut> (Luettu 31.10.2024)

Luovat ry 2023. Luovien alojen arvo Suomelle –blogikirjoitus.

<https://luovat.org/ajankohtaista/luovien-alojen-arvo-suomelle/> (Luettu 10.12.2024)

OKM 2022. Kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartta. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2022:21

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164757> (Luettu 31.10.2024)

OKM 2019. Opetus- ja kulttuuriministeriön strategia 2030. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:12

<https://okm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-263-628-7> (Luettu 9.9.2024)

OKM 2017. Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:20

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79811/okm20.pdf> (Luettu 9.9.2024)

Ruusuvirta, Minna & Renko, Vappu. 2024. Kunnat toteuttavat viisi vuotta voimassa ollutta lakia kuntien kulttuuritoiminnasta yhä paremmin. Cupore-blogi 5.9.2024.

<https://www.cupore.fi/uutishuone/ppa-blogi/> (Luettu 3.11.2024)

Saukko, N., Pirnes, E., Kaunisharju, K., Hakamäki, P., Ikonen, J., Saaristo, V., Vuolasto J, Wiss K & Ståhl, T. (2019). Kulttuuri kunnan toiminnassa 2019 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta. Tutkimuksesta tiiviisti 45, 2019. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <https://www.julkari.fi/handle/10024/138679> (Luettu 8.1.2024)

Selkee, Johanna. 2024. Kuntaliitto: Mikä on kulttuurin tulevaisuus Suomessa? - blogikirjoitus 22.1.2024. <https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2024/mika-kulttuurin-tulevaisuus-suomessa> (Luettu 14.5.2024)

UNESCO 2018. Culture for the 2030 Agenda.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000264687/PDF/264687eng.pdf.multi> (Luettu 31.10.2024)

Valtioneuvosto 2024. Luonnos Kulttuuripoliittiseksi selonteoksi 2040-luvulle. Valtioneuvoston julkaisuja 2024:xx.

<https://okm.fi/kulttuuriselonteko> (Luettu 1.11.2024)

Wahren-keskus. 2014. Kulttuuriavain. Kulttuuria Forssalaisittain.

Liitteet

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019)

3 § Kunnan tehtävät

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kulttuuritoimintaa järjestäessään kunta ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet. Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Kunnan tulee kulttuuritoimintaa järjestäessään ottaa huomioon toiminta, joka perustuu yleisistä kirjastoista annettuun lakiin (1492/2016), taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin (633/1998), museolakiin (729/1992), teatteri- ja orkesterilakiin (730/1992) ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998).

(<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>)